

Læreplan i elevrådsarbeid

Gjelder fra 29.09.2006

Gjelder til 31.07.2014

Formål

Et demokratisk samfunn forutsetter at innbyggerne slutter opp om grunnleggende demokratiske verdier, og at de deltar aktivt i samfunnslivet. Hver ny generasjon må derfor lære å holde demokratiet i hevd og ta del i samfunnet på ulike måter. Faget elevrådsarbeid skal videreutvikle elevenes demokratiforståelse og evne til demokratisk medvirkning fram mot aktivt medborgerskap.

Opplæringen i faget elevrådsarbeid omfatter alle elever. Gjennom arbeid i elevgrupper og ved deltakelse i påvirknings- og beslutningsprosesser, deriblant arbeid i elevråd, skal faget bidra til at elevene utvikler sin evne til å uttrykke selvstendige meninger og sin evne og vilje til å samarbeide. Slik kan faget fremme utviklingen av et inkluderende læringsmiljø som er fritt for mobbing og preget av trygghet og sosial tilhørighet.

Skolen skal være en viktig demokratisk arena for barn og unge hvor de kan oppleve medbestemmelse. Arbeid i elevråd og andre samarbeidsorgan i skolen er viktige tiltak i skolehverdagen for å nå dette målet. Opplæringen i elevrådsarbeid skal derfor legges til rette slik at det bidrar til selvstendighet, innlevelse og deltakelse og gir rom for refleksjon og et kritisk perspektiv.

Hovedområder

Faget er strukturert i hovedområder som det er formulert kompetansemål innenfor. Hovedområdene utfyller hverandre og må sees i sammenheng.

Elevrådsarbeid har kompetansemål etter 10. årstrinn i grunnskolen.

Oversikt over hovedområder:

Årstrinn	Hovedområder
1. - 10.	Selvstendighet og samarbeid Medvirkning

Selvstendighet og samarbeid

Hovedområdet *selvstendighet og samarbeid* dreier seg om utvikling av elevenes evne til å uttrykke egne meninger og fungere i ulike roller og grupper. Dette innebærer blant annet å beherske oppgaver der en må kunne sette seg inn i andres syn og holdninger, vise respekt, håndtere konflikter og praktisere likeverd. Hovedområdet omfatter også arbeid med planlegging, gjennomføring og etterarbeid i forbindelse med ulike typer møter.

Medvirkning

Hovedområdet *medvirkning* dreier seg om å utvikle elevenes demokratiforståelse og deltakelse i demokratiske prosesser. Dette innebærer blant annet å utføre oppgaver og ta ansvar i skolesamfunnet. Arbeid i forbindelse med elevrådets og andre utvalgs oppgaver er sentralt i hovedområdet.

Timetall

Timetallet er oppgitt i 60 minutters enheter

Ungdomstrinnet

8. – 10. årstrinn: 71 årstimer

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der hvor de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I forhold til elevrådsarbeid forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig i elevrådsarbeid innebærer å kunne samtale, samhandle og delta i demokratiske prosesser både i elevgrupper, i skolens organer og i andre sammenhenger. Det å kunne presentere saker, fremme egne synspunkter, begrunne egne meninger og valg, og argumentere og diskutere er nødvendige ferdigheter for aktiv medvirkning i samfunnet.

Å kunne uttrykke seg skriftlig i elevrådsarbeid innebærer å kunne skrive møteinnkallelser, innlegg, referater og andre dokumenter for å kunne delta i og påvirke demokratiske medvirkningsprosesser.

Å kunne lese i elevrådsarbeid innebærer å kunne sette seg inn i og forstå ulike typer informasjon fra tekst, tall og bilder. Å kunne lese og forstå informasjon om rettigheter og plikter er viktig for deltakelse i demokratiske prosesser.

Å kunne regne i elevrådsarbeid innebærer å kunne sammenligne, forstå og kritisk vurdere tallmateriale, størrelser og mengder som resultater fra elevundersøkelser og valg.

Å kunne bruke digitale verktøy i elevrådsarbeid innebærer å utforske nettsteder, gjennomføre informasjonssøk, utøve kildekritikk og nettvett og velge relevant informasjon i faget. Bruk av digitale verktøy inkluderer digital presentasjon, publisering og kommunikasjon.

Kompetansemål

Etter 10.årstrinn

Selvstendighet og samarbeid

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gi eksempler på og diskutere forskjeller mellom beskrivelser og vurderinger
- diskutere begrepene toleranse og kompromiss
- ta personlig standpunkt, fremme og argumentere for en sak og lage et debattinnlegg
- gjøre rede for begrepet gruppepress og ulike gruppeprosesser og drøfte hva god møtekultur er
- planlegge og gjennomføre møter og ta ansvar for ulike grupperoller
- skrive og legge fram møtereferat
- drøfte og praktisere metoder for konflikthåndtering

Medvirkning

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for barn og unges plikter og rettigheter i samfunnet

- drøfte innholdet i begrepene samarbeid, medvirkning og demokrati
- diskutere hva det innebærer å representere andre som tillitsvalgt i elevgruppen, elevråd og i ulike utvalg
- drøfte elevrådets oppgaver, diskutere valgordning og delta i beslutnings- og valgprosesser
- diskutere hva det innebærer å vise lojalitet for flertallsvedtak og respekt for mindretallet
- ta opp og legge fram saker som angår elevene i ulike organer i og utenfor skolen
- kartlegge, gjennomføre og vurdere konkrete tiltak for å skape et inkluderende og læringsfremmende miljø

Vurdering

Bestemmelser for sluttvurdering:

Standpunktvurdering

Årstrinn	Ordning
10. årstrinn (eller på det trinnet faget avsluttes)	Elevene skal ikke ha standpunktkarakter med tallkarakter, men "Deltatt".

Eksamen for elever

Årstrinn	Ordning
Det er ikke eksamen i faget.	

Eksamen for privatister

Årstrinn	Ordning
Det er ikke privatistordning i faget.	

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.